

GŁÓWNY URZĄD MIAR

Biuro Służby Nadzoru Metrologicznego i Probierczego

**Informacja o wynikach kontroli
przeprowadzonych przez Biuro Służby Nadzoru
Metrologicznego i Probierczego GUM
w 2006 roku**

Warszawa, styczeń 2007 r.

Biuro Służby Nadzoru Metrologicznego i Probierczego (BSN) realizowało w 2006 roku zadania określone w regulaminie organizacyjnym Głównego Urzędu Miar.

W ramach nadzoru sprawowanego przez Prezesa GUM przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo probiercze (Dz. U. Nr 55, poz. 249 z późn. zm.).

W zakresie przeprowadzanych kontroli stosowane są następujące akty wykonawcze do ww. ustaw:

- rozporządzenie MGPIPS z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania kontroli przez pracowników urzędów miar (Dz. U. Nr 132, poz. 1227 z późn. zm.),
- rozporządzenie MGPIPS z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 77, poz. 730),
- rozporządzenie MGPIPS z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać przyrządy pomiarowe do dynamicznego pomiaru objętości lub masy cieczy innych niż woda (Dz. U. Nr 77, poz. 731),
- rozporządzenie MGIP z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie instalacji lub napraw oraz sprawdzania urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym – tachografów samochodowych (Dz. U. Nr 33, poz. 295),
- rozporządzenie MGIP z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 74, poz. 653 z późn. zm.),
- rozporządzenie MGPIPS z dnia 8 kwietnia 2004 r. w sprawie wyrobów z metali szlachetnych (Dz. U. Nr 76, poz. 715),
- rozporządzenie MGPIPS z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez pracowników administracji probierczej (Dz. U. Nr 94, poz. 914).

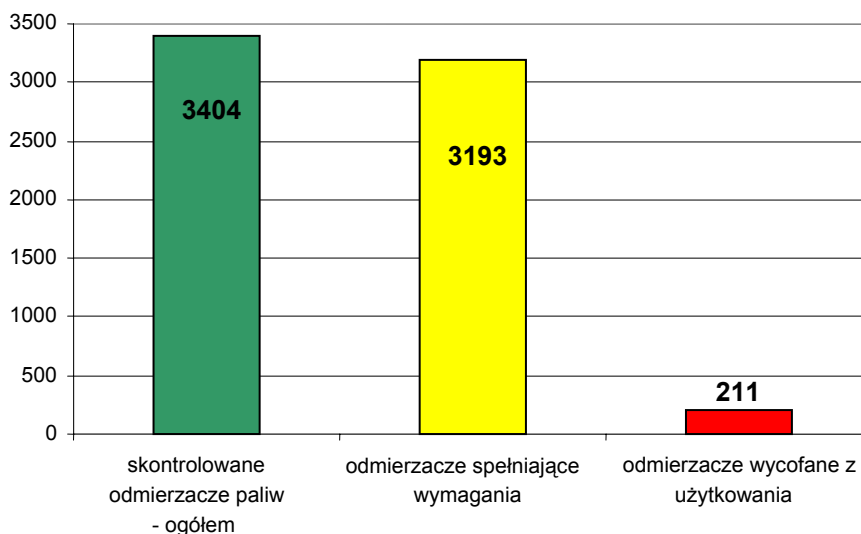
W 2006 roku pracownicy BSN przeprowadzili następujące kontrole:

1. KONTROLE PRZYRZĄDÓW POMIAROWYCH W MIEJSCACH ICH STOSOWANIA:

• **kontrole odmierzaczy na stacjach paliw**

- na terenie kraju skontrolowano łącznie **425** stacji paliw ciekłych, w tym w **95** jednostkach (22,3%) stwierdzono nieprawidłowości,
- ogółem skontrolowano **3.404** odmierzacze, w tym kontrolą metrologiczną objęto **1.064** szt. (31,3%),
- w wyniku kontroli wycofano z użytkowania **211** szt. (6,2%) odmierzaczy paliw,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **95** szt. mandatów karnych na kwotę **30.050** zł.

Odmierzacze paliw ciekłych

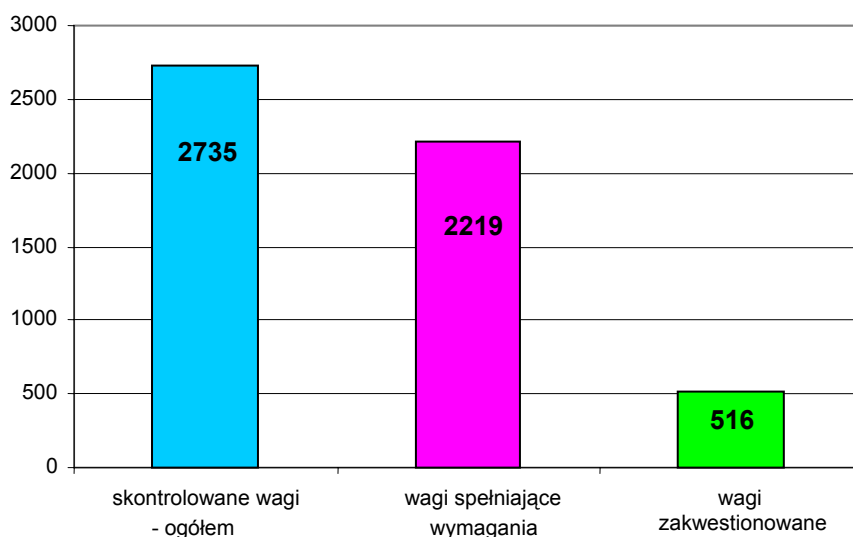

• **kontrole jednostek handlowych**

- kontrolą objęto **546** jednostek handlowych, w tym w **210** jednostkach (38,5%) stwierdzono nieprawidłowości,
- ogółem skontrolowano formalnie **3.369** szt. przyrządów pomiarowych, kwestionując ogółem **632** szt. (18,8%). Kontrolą objęto następujące przyrządy pomiarowe:
  - **2.735** wag, z czego zakwestionowano **516** szt. (18,7%), w tym:

- z powodu braku ważnego dowodu legalizacji **363** szt. (13,3%),
- z powodu innych nieprawidłowości (najczęściej złego wypoziomowania wagi) **153** szt. (5,6%),
- **220** odważników handlowych - zakwestionowano **74** szt. (33,6%),
- **40** liczników energii elektrycznej - zakwestionowano **29** szt. (72,5%),
- **22** przymiary bławatne - zakwestionowano **1** szt. (4,5%),
- **18** przyrządów do pomiaru długości tkanin, drutu, kabla, materiałów taśmowych, opatrunkowych i papierowych - zakwestionowano **15** szt. (83,3%),
- **304** wodomierze (z ważnymi dowodami legalizacji),
- **26** przymiarów wstępowych (z ważnymi dowodami legalizacji),
- **3** ciepłomierze (z ważnymi dowodami legalizacji),
- **1** gazomierz (z ważnym dowodem legalizacji),
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **166** mandatów karnych na kwotę **34.950** zł oraz udzielono **44** pouczeń ustnych.

Wagi objęte kontrolą w jednostkach handlowych

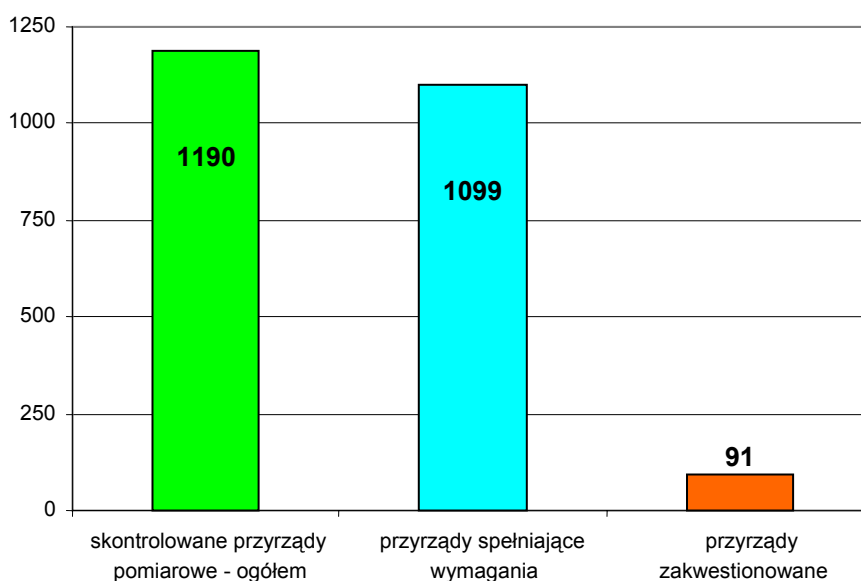

• **kontrole przyrządów pomiarowych na stacjach kontroli pojazdów**

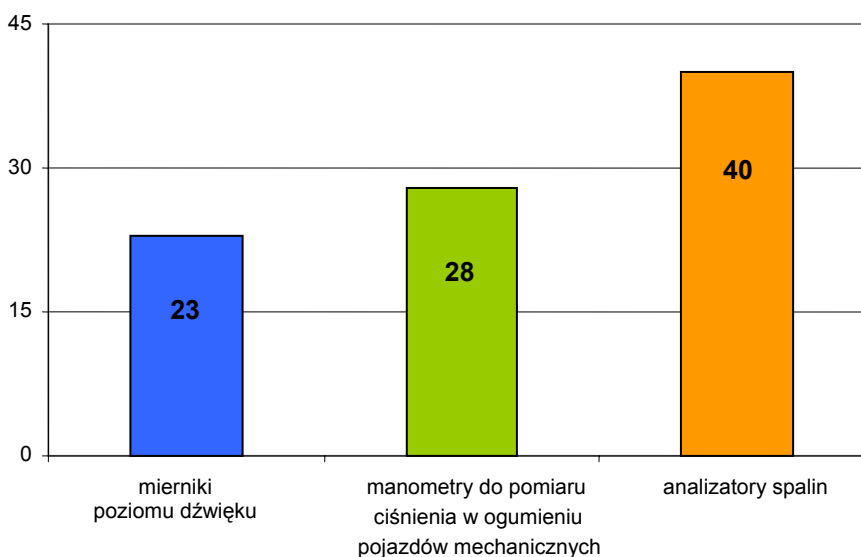
- kontrolą objęto ogółem **395** stacji kontroli pojazdów (SKP) samochodowych na terenie kraju, w tym w **70** jednostkach (17,7%) stwierdzono nieprawidłowości,
- ogółem skontrolowano **1.190** szt. przyrządów pomiarowych, kwestionując **91** szt. (7,6%) z powodu braku ważnego dowodu legalizacji, w tym:

- **40** analizatorów spalin samochodowych,
  - **28** manometrów do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych,
  - **23** mierniki poziomu dźwięku,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **67** mandatów karnych na łączną kwotę **13.450** zł oraz udzielono **3** pouczeń ustnych.

**Przyrządy pomiarowe objęte kontrolą w SKP
(ogółem)**

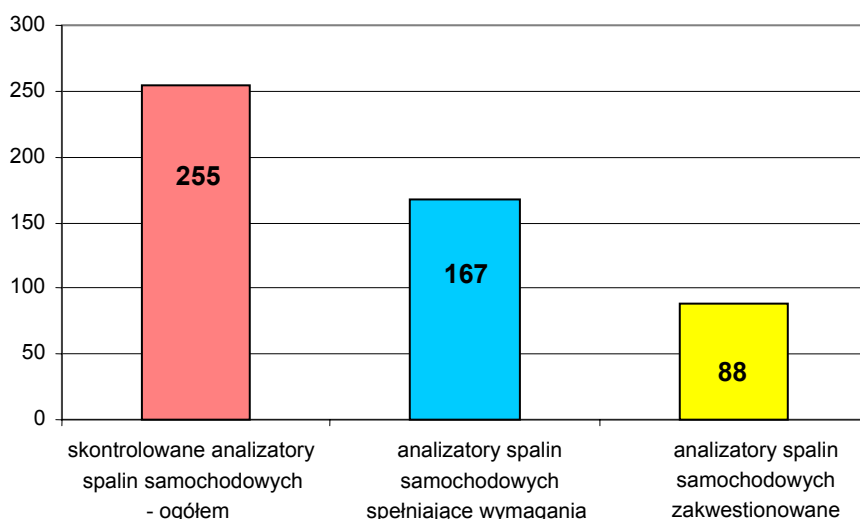
Liczba i rodzaj zakwestionowanych przyrządów pomiarowych

• **kontrole analizatorów spalin w firmach dokonujących montażu instalacji przystosowującej typ pojazdu do zasilania gazem**

- skontrolowano ogółem **237** zakładów, w tym w **88** jednostkach (37,1%) stwierdzono nieprawidłowości,
- kontrolą objęto **255** szt. analizatorów spalin samochodowych, kwestionując **88** szt. (34,5%) z powodu braku ważnego dowodu legalizacji,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **83** mandaty karne na łączną kwotę **18.000 zł**, udzielono **4** pouczeń ustnych oraz skierowano **1** wniosek o ukaranie do sądu grodzkiego.

Analizatory spalin samochodowych objęte kontrolą w zakładach montujących instalacje gazowe w samochodach

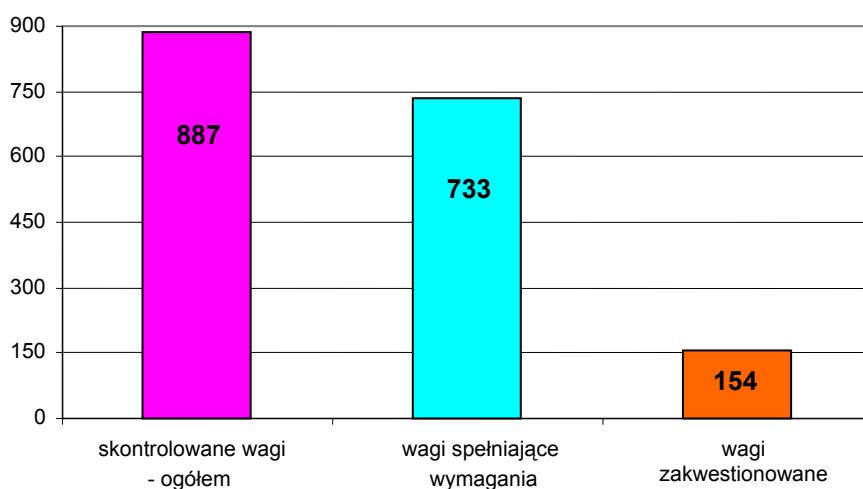

• **kontrole wag i odważników w aptekach**

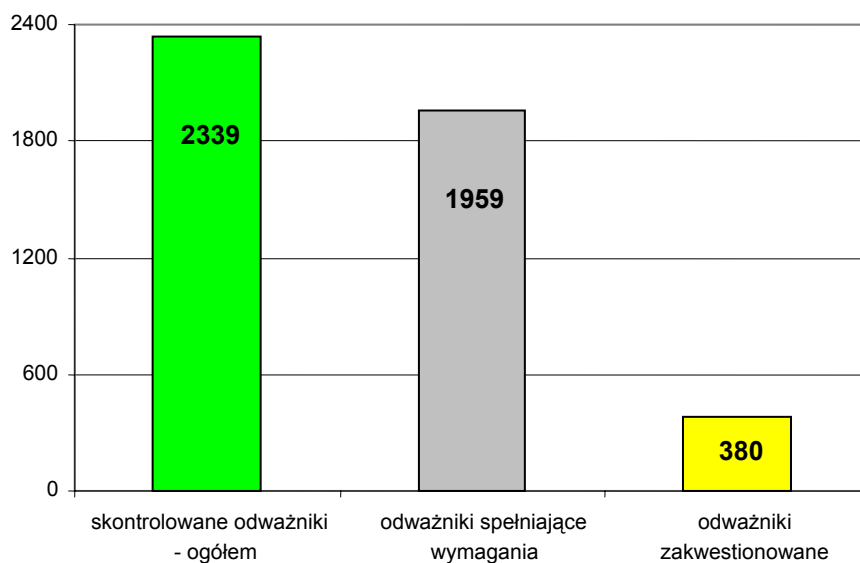
- kontrole przeprowadzono w **429** aptekach, w tym w **88** jednostkach (20,5%) stwierdzono nieprawidłowości,
- ogółem skontrolowano formalnie **3.226** szt. przyrządów pomiarowych, kwestionując **534** szt. (16,6%). Kontrolą objęto następujące przyrządy pomiarowe:
  - **887** wag, z czego zakwestionowano **154** szt. (17,4%), w tym:
    - z powodu braku ważnego dowodu legalizacji **137** szt. (15,4%),
    - z powodu innych nieprawidłowości (najczęściej złe wypoziomowanie wagi) **17** szt. (1,9%),

- **2.339** odważników, z czego zakwestionowano z powodu braku ważnego dowodu legalizacji **380** szt. (16,2%),
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **85** mandatów karnych na łączną kwotę **20.000 zł** oraz udzielono **3** pouczeń ustnych.

Wagi objęte kontrolą w aptekach

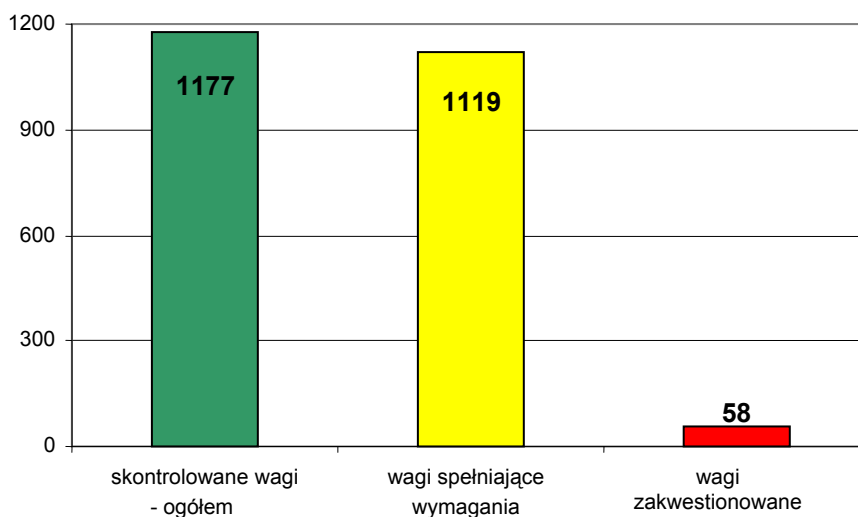
Odważniki objęte kontrolą w aptekach

- **kontrole wag w urzędach pocztowych**

- kontrolą objęto **257** urzędów pocztowych, stwierdzając nieprawidłowości w **47** jednostkach (18,3%),
- ogółem skontrolowano formalnie **1.184** szt. przyrządów pomiarowych, kwestionując **65** szt. (5,5%). Kontrolą objęto następujące przyrządy pomiarowe:
  - **1.177** wag, z czego zakwestionowano **58** szt. (4,9%), w tym:
    - z powodu braku ważnego dowodu legalizacji **22** szt. (1,9%),
    - z powodu innych nieprawidłowości (najczęściej złe wypoziomowanie wagi) **36** szt. (3,1%),
  - **7** odważników, z czego zakwestionowano **6** szt. (85,7%) z powodu braku ważnego dowodu legalizacji,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **16** mandatów karnych na łączną kwotę **1.700 zł** oraz udzielono **31** pouczeń ustnych.

Wagi objęte kontrolą w urzędach pocztowych

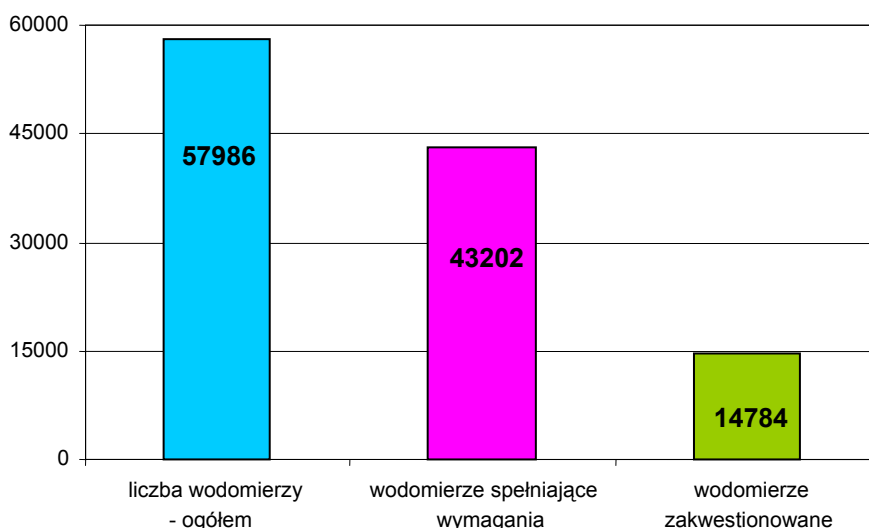
- **kontrole wodomierzy w przedsiębiorstwach wodociągowych**

- skontrolowano **13** przedsiębiorstw wodociągowych, stwierdzając w każdym z nich nieprawidłowości,

- kontrolą objęto:
  - prowadzone przez przedsiębiorstwa ewidencje wodomierzy, stwierdzając stosowanie ogółem **57.986** szt. wodomierzy, w tym **14.784** szt. (25,5%) bez ważnych dowodów ich legalizacji,
  - **307** szt. wodomierzy w miejscach ich zainstalowania, stwierdzając użytkowanie **70** szt. (22,5%) bez ważnych dowodów ich legalizacji,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach nałożono **7** mandatów karnych na łączną kwotę **2.450 zł**. Ponadto do wszystkich jednostek kontrolowanych wystosowano zalecenia pokontrolne.

Stan legalizacji wodomierzy wg ewidencji prowadzonych w kontrolowanych przedsiębiorstwach wodociągowych

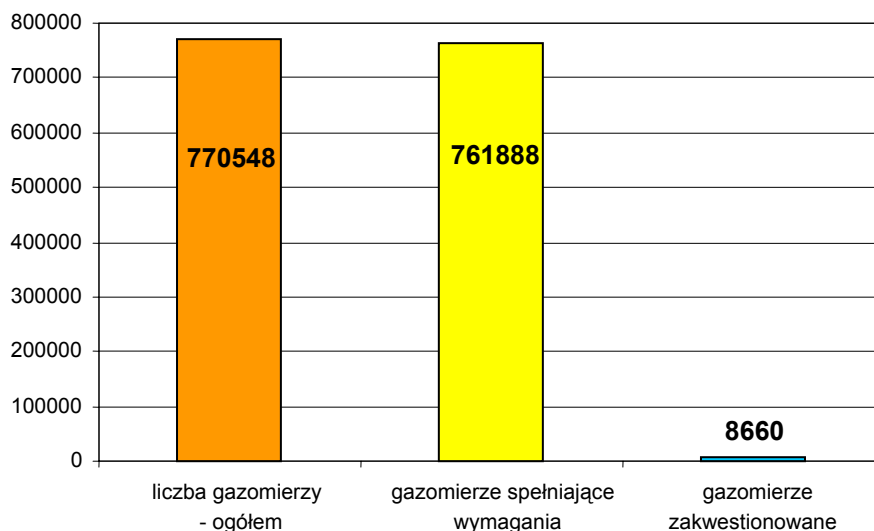

• **kontrole gazomierzy w zakładach gazowniczych**

- skontrolowano **5** zakładów gazowniczych, stwierdzając w **3** jednostkach (60,0%) nieprawidłowości,
- kontrolą objęto:
  - prowadzone przez przedsiębiorstwa ewidencje gazomierzy, stwierdzając stosowanie ogółem **770.548** szt. gazomierzy, w tym **8.660** szt. (1,1%) bez ważnych dowodów ich legalizacji,
  - **118** szt. gazomierzy w miejscach ich zainstalowania, posiadających ważne dowody ich legalizacji,

- w stosunku do **3** jednostek kontrolowanych wystosowano zalecenia pokontrolne.

**Stan legalizacji gazomierzy wg ewidencji prowadzonych
w kontrolowanych zakładach gazowniczych**

- **kontrole liczników energii elektrycznej w zakładach energetycznych**
  - skontrolowano **5** zakładów energetycznych, stwierdzając w jednym z nich nieprawidłowości,
  - kontrolą objęto:
    - prowadzone przez zakłady ewidencje liczników energii elektrycznej, stwierdzając stosowanie ogółem **274.220** szt. liczników posiadających ważne dowody ich legalizacji,
    - **79** szt. liczników w miejscach ich zainstalowania, stwierdzając użytkowanie **4** szt. (7,0%) bez ważnych dowodów ich legalizacji,
  - w stosunku do winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach zastosowano pouczenia ustne.

Zestawienia liczbowe dotyczące powyższych kontroli przedstawiają tabele nr 1 ÷ 9.

2. KONTROLE PROBIERCZE:

- kontrolą objęto ogółem **446** jednostek z wyrobami ze złota i srebra, w tym:
  - **281** sklepów jubilerskich,
  - **165** zakładów złotniczych,
- w **230** jednostkach (51,6%) zakwestionowano ogółem **2.126** szt. wyrobów, w tym:
  - **623** szt. wyrobów ze stopów złota,
  - **1.503** szt. wyrobów ze stopów srebra,
- na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo probiercze nałożono **73** mandaty karne na łączną kwotę **14.750** zł. Skierowano **2** sprawy do prokuratury (zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa). Jedna z tych spraw została umorzona, w związku z czym wniesiono zażalenie. Złożono również **2** wnioski do sądów grodzkich o ukaranie. W obu sprawach sąd grodzki wymierzył karę grzywny w wysokości po **1.000** zł.

Zestawienie liczbowe przedstawiono w tabeli nr 10.

PODSUMOWANIE

- inspektorzy terenowych zespołów kontrolnych BSN skontrolowali łącznie **2.758** jednostek, w tym:
  - **2.312** jednostek w zakresie przestrzegania ustawy Prawo o miarach, stwierdzając nieprawidłowości w **615** jednostkach (26,6%),
  - **446** jednostek w zakresie przestrzegania ustawy Prawo probiercze, stwierdzając nieprawidłowości w **230** jednostkach (51,6 %),
- w zakresie przestrzegania ustawy Prawo o miarach bezpośrednią kontrolą objęto **13.132** szt. przyrządów pomiarowych, w tym zakwestionowano **1.695** szt. (12,9%),
- w zakresie przestrzegania ustawy Prawo probiercze zakwestionowano **2.126** szt. wyrobów z metali szlachetnych,

- z tytułu stwierdzonych nieprawidłowości ukarano **592** osoby mandatami karnymi na łączną kwotę **135.350** zł, w tym:
  - w zakresie przestrzegania ustawy Prawo o miarach nałożono **519** szt. mandatów karnych na kwotę **120.600** zł, udzielono **86** pouczeń ustnych, skierowano **1** wniosek o ukaranie do sądu grodzkiego oraz wystosowano **16** zaleceń pokontrolnych,
  - w zakresie przestrzegania ustawy Prawo probiercze nałożono **73** mandaty karne na łączną kwotę **14.750** zł. Skierowano **2** sprawy do prokuratury (zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa). Jedna z tych spraw została umorzona, w związku z czym wniesiono zażalenie. Złożono również **2** wnioski do sądów grodzkich o ukaranie. W obu sprawach sąd grodzki wymierzył karę grzywny w wysokości po **1.000** zł.

Ponadto pracownicy BSN przeprowadzili kontrole w **97** podmiotach posiadających zezwolenia Prezesa GUM na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie naprawy, instalacji oraz sprawdzania urządzeń rejestrujących – tachografów samochodowych. W wyniku tych kontroli, w **44** przypadkach (45,4%) stwierdzono uchybienia w prowadzonej dokumentacji, w związku z czym zostały wystosowane zalecenia pokontrolne z określonym terminem ich realizacji. Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 3 oraz § 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 października 2004 r. w sprawie opłat za czynności urzędowe wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy, za przeprowadzone kontrole zostały naliczone opłaty w łącznej kwocie **96.173,91** zł.

Przedstawione powyżej wyniki kontroli wskazują na konieczność prowadzenia przez BSN dalszych kontroli w zakresie przestrzegania zapisów w/w ustaw, między innymi w celu ochrony praw konsumentów, ochrony zdrowia, życia, środowiska, itp.

Kontrole służb nadzoru GUM będą nadal ukierunkowywane nie tylko na konsekwentne wykrywanie nieprawidłowości w obszarach szczególnie chronionych, ale również na stałe podnoszenie wiedzy wszystkich kontrolowanych w zakresie obowiązujących przepisów prawa zarówno w dziedzinie metrologii jak i probiernictwa.

ZESTAWIENIA TABELARYCZNE

Tabela nr 1 – kontrole odmierzaczy na stacjach paliw

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych stacji paliw	Liczba skontrolowanych odmierzaczy			Nałożone mandaty	
		OGÓLEM	metrologicznie	wycofanych z użytkowania	sztuk	kwota (zł)
BSN	425	3.404	1.064	211	95	30.050,-
Udział w %			31,3	6,2		

Tabela nr 2 – kontrole wag w jednostkach handlowych ogółem

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba sprawdzonych wag	Liczba wag, które utraciły ważność legalizacji	Inne nieprawidłowości	Nałożone mandaty	
					sztuk	kwota (zł)
BSN	546	2.735	363	153	166	34.950,-
Udział w %			13,3	5,6		

Tabela nr 3 – kontrole przyrządów pomiarowych na stacjach kontroli pojazdów

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba przyrządów pomiarowych objętych kontrolą	Liczba zakwestionowanych przyrządów - ogółem	w tym:			Nałożone mandaty	
				analizatory spalin samochodowych	manometry do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mech.	mierniki poziomu dźwięku	sztuk	kwota (zł)
BSN	395	1.190	91	40	28	23	67	13.450,-
Udział w %			7,6					

Tabela nr 4 – kontrole analizatorów spalin w firmach dokonujących montażu instalacji przystosowującej typ pojazdu do zasilania gazem

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba sprawdzonych analizatorów spalin samochodowych	Liczba analizatorów bez ważnych dowodów legalizacji	Nałożone mandaty		Wnioski o ukaranie do sądów grodzkich
				sztuk	kwota (zł)	
BSN	237	255	88	83	18.000,-	1
Udział w %			34,5			

Tabela nr 5 – kontrole wag i odważników w aptekach

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba sprawdzonych wag	Liczba wag, które utraciły ważność legalizacji	Inne nieprawidłowości	Liczba sprawdzonych odważników	Liczba odważników, które utraciły ważność legalizacji	Nałożone mandaty	
							sztuk	kwota (zł)
BSN	429	887	137	17	2.339	380	85	20.000,-
Udział w %			15,4	1,9		16,2		

Tabela nr 6 – kontrole wag w urzędach pocztowych

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba sprawdzonych wag	Liczba wag, które utraciły ważność legalizacji	Inne nieprawidłowości	Nałożone mandaty	
					sztuk	kwota (zł)
BSN	257	1.177	22	36	16	1.700,-
Udział w %			1,9	3,1		

Tabela nr 7 – kontrole wodomierzy w przedsiębiorstwach wodociągowych

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba wodomierzy ujętych w prowadzonych ewidencjach	Liczba wodomierzy, które utraciły ważność legalizacji	Nałożone mandaty		Wystosowane zalecenia pokontrolne
				sztuk	kwota (zł)	
BSN	13	57.986	14.784	7	2.450,-	13
Udział w %			25,5			

Tabela nr 8 – kontrole gazomierzy w zakładach gazowniczych

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba gazomierzy ujętych w prowadzonych ewidencjach	Liczba gazomierzy, które utraciły ważność legalizacji	Nałożone mandaty		Wystosowane zalecenia pokontrolne
				sztuk	kwota (zł)	
BSN	5	770.548	8.660	0	-	3
Udział w %			1,1			

Tabela nr 9 – kontrole liczników energii elektrycznej w zakładach energetycznych

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek	Liczba gazomierzy ujętych w prowadzonych ewidencjach	Liczba gazomierzy, które utraciły ważność legalizacji	Nałożone mandaty		Wystosowane zalecenia pokontrolne
				sztuk	kwota (zł)	
BSN	5	274.220	0	0	-	-
Udział w %			0,0			

Tabela nr 10 – kontrole probiercze

Jednostka organizacyjna	Liczba skontrolowanych jednostek – ogółem	w tym:		Liczba zakwestionowanych wyrobów - ogółem	w tym:		Nałożone mandaty		Liczba spraw skierowanych do prokuratury	Liczba spraw skierowanych do sądów grodzkich
		sklepy	zakłady		ze złota	ze srebra	sztuk	kwota (zł)		
BSN	446	281	165	2.126	623	1.503	73	14.750	2	2

Opracowano w:

**Wydziale Kontroli
Przyrządów Pomiarowych**

pod nadzorem:

**Dyrektora Biura Służby Nadzoru
Metrologicznego i Probierczego**

Andrzeja Kucab

Zatwierdził:

**Prezes
Głównego Urzędu Miar**

Włodzimierz Sanocki